SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 16. | Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.** Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6,) 1 tr. upp öfv. gård. | Stockholm den 11 Oktober 1890. | Pris: Helt år 5 kr., Lösn:r 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.). | Årg. 10.

Albert Arveschou.

Sångkonsten i Newyork är för närvarande på ett hedrande sätt representerad af två skandinaviska sångare, hvilka der under en följd af år verkat i tonkonstens tjenst; den ene af dem tenor den andre bas. Tenorsångaren är svensken Theodor Björksten, såsom bekant en uppburen sånglärare i den amerikanska metropolen, bassångaren norrmannen Albert Arveschou, hvilken såsom kyrkosångare och konsertsångare der och flerstädes i Förenta staterna gjort sig ett namn som berömd sångartist. För fem år sedan under Christina Nilssons nordiska tourné meddelade vi Th. Björkstens porträtt och biografi, vi framställa i dag Albert Arveschous bild och lefnadsteckning med särskild anledning deraf att han en tid gästat vår hufvudstad och här i dessa dagar låter höra sig å en af honom gifven konsert innan sin återresa till Amerika.

Alb. Arveschou tillhör på sätt och vis Sverige också, ty han har i Stockholm gjort sina första sångstudier och härifrån för ett par år sedan hämtat sin brud. På sin sångtalang har han likväl icke förr än vid den nu förestående konserten offentligen gifvit prof, hvad vi känna, ty då han för tre år sedan lät höra sig i Berns' salong, så skedde detta endast inför ett särskildt inbjudet auditorium. Vi hafva emellertid i fråga om hans konstnärlighet att stödja oss vid en mängd lofordande omdömen från hans konserter i såväl Amerika som hemlandet, alla vittnande om att hr Arveschou är i besittning af en ovanligt klangfull och kraftig basbaryton med ett sällsynt omfång, att han eger en utmärkt skola och sjunger intelligent, varmt och uttrycksfullt. Vid det nämnda sångföredraget i Berns' salong ackompagnerades hr Arveschou af Meissners orkester och sjöng då en aria ur »Sicilianska aftonsången», kardinalens preghiera ur »Judinnan» samt en sång af den italienske romanskompositören Pinsuti. En tidning, som omnämner denna audition, yttrade sedan, att »hr A. visade sig ega en klangfull basbaryton af en timbre snarlik Salomon Smiths. Stämman är äfven omfångsrik, så att den utan märkbar ansträngning grep f i höjden, medan den i djupet lät höra till och med e. Dess klang föreföll vackrast kring ettstrukna c och dess volym var långt ifrån vanlig. Hr A., som är filosofie kandidat från Kristiania universitet, besitter äfven den musikaliska och allmänna intelligens, som är mer nödvändig för en sångartist än någon tror». Hvad omfånget af hr Arveschous röst beträffar, når den enligt annan ugpgift till och med g i höjden och d i basen, ett omfång, som man med en norsk kritiker verkligen kan kalla »fenomenalt.»

Albert Arveschou.

Albert Arveschou är född d. 17 maj 1861 i Hamar, blef student 1880 och tog den filosofiska kandidatexamen 1881.

Han genomgick sedan första afdelningen af krigsskolan 1881—82, men då m:me Trebelli i sept. 1881 konserterade i Norge, hade hon tillfälle att höra den unge Arveschou och rådde honom att utbilda sin utmärkta röst. För den händelse han skulle komma i tillfälle att studera sång i Paris gaf hon honom då ett rekommendationskort till prof. Wartel i Paris, den berömda konstnärinnans egen lärare. Emellertid började han på uppmuntran af henne sina sångstudier i Stockholm, der han hösten 1882 inträdde i konservatoriet. Här studerade han sång i 5 terminer för dir. Håkansson och lät höra sig offentligt vid uppvisningen i dec. 1884. Om våren följande år tänkte han styra kosan till Paris med Trebellis rekommendationskort på fickan, men hann på denna resa icke längre än till Hamburg. Ödet fogade nämligen så, att han här träffade en bekant landsman, en norsk sjökapten, som låg der med sitt fartyg, färdig att segla af till Amerika. Denne frågade honom om han ej i stället för att resa till Paris

ville följa med honom till Amerika. Sagdt och gjordt. Den unge sångaren telegraferade till sin far om saken, erhöll dennes bifall och dagen derpå vände han ryggen åt Europa för att söka sin lycka i Nya verlden. Men lyckan flyger ej der i famnen på en främling så snart han sätter sin fot på dess strand. Det fick också vår unge amerikafarare känna af. Under ett års vistelse i Philadelphia hade han många vedervärdigheter att bekämpa, begaf sig sedan till Newyork och här började lyckan le emot honom, så att han till slut erhöll den förmånliga och ansedda plats han nu innehar vid S:t Georges church.

Hans anställning der förbinder honom att utföra solosång hvarje söndag under gudstjensten, vid hvilken en kör af 92 personer, herrar, damer och gossar, medverkar. Han är derjemte mycket anlitad vid konserter och privata musiktillställningar inom societén och engageras att biträda vid konserter i andra större städer i Förenta staterna. Så var han förra sommaren anställd vid den stora sångarfesten i Chicago, der han firade en verklig triumf. Vi hafva förut i dessa spalter mer än en gång omnämnt hans framgångar i det nya hemlandet, särskildt den skandinaviska tournéen, hvarvid våra landsmaninnor sångerskan fröken Hultkrantz och pianisten fröken Ziervogel medverkade. Under en termin idkade hr Arveschou sångstudier för den berömde sångaren och sångläraren prof. Bouhy, som en tid var anställd som direktör för det nationela konservatoriet i Newyork, och under de sista åren har han studerat för den framstående läraren George Sweet. Det är isynnerhet oratoriet och kyrkosången, hvaråt hr Arveschou nu mera egnar sig, och för hvilket hans röst synnerligen väl lämpar sig.

Före sin hitkomst har hr Arveschou besökt sitt fädernesland och der gifvit konserter, vid hvilka hans fru, född Pohl, (såsom vi omnämnt bördig från Stockholm) biträdt och vunnit mycket erkännande som deklamatris. Den 2 november inträder hr Arveschou åter i sin tjenstgöring vid S:t George church, hvarför han snart med sin familj måste lemna det nordiska hemlandet. Då han nu i dessa dagar gifver sin första konsert här, äro vi öfvertygade om att det sker inför en talrik publik, som finner sig intresserad af att göra bekantskap med en sångtalang, som i utlandet vunnit så stort erkännande.

I kyrkosångsfrågan.

Ofvanstående titel har en liten broschyr, »ett förberedande ord till väckelse och orientering», som dagarne före den sista prestkonferensen utkom i bokhandeln. Den har till författare den som musikaliskt bildad person kände och erkände folkskoleinspektören i Helsingland, kyrkoherden Richard Norén. Det är med verkligt nöje man läser den lilla skriften och erfar det intresse förf. känner för vår stackars ålderdomskranka kyrkosång. — Vi kunna ej neka oss nöjet att i några korta drag redogöra för den lilla intressanta afhandlingens hufvudinnehåll, på samma gång rekommenderande den till en och hvar som hyser några varmare känslor för denna vigtiga frågas snara lösning.

Förf. påpekar i början att den omständigheten att kyrkosångsfrågan blifvit upptagen som ett diskussionsämne å den förestående prestkonferensens program *), samt att på skilda ställen i vårt land presterliga föreningar bildats i afsigt att höja kyrkosången m. m., utvisar tydligt att denna fråga nu börjat väcka allmännare intresse särskildt bland kyrkans prester. Det lifliga intresse för frågan förf. alltid hyst, hans teoretiska studier på detta område, samt den önskan att göra något för frågans lyckliga lösning, som så lifligt besjälat *honom*, säger han hafva manat sig att genom detta lilla häfte »gifva några små *väckelser och vinkar*» samt en *förberedande orientering* i frågan, som torde komma till pass för de mindre sakkunnige som med intresse deltaga deri. »Att något» säger förf. »ovilkorligen behöfver göras för vår kyrkosångs upphjelpande, tro vi bland annat och ej minst framgå af *vissa betänkliga företeelser i vårt nuvarande gudstjenstliga lif*», hvilka ej mana till passiv verksamhet. Han tänker dervid både på dem som icke och de som verkligen besöka våra kyrkor. En stor del folk besöker aldrig några religiösa andaktsstunder, men man får derför ej fråndöma dem allt religiöst sinne. Hvilka massor befolka ej bönehusen och »salarne»! men tro ej att det endast är partiyra och söndringslusta, som drifver dem dit. Se på alla dem ur de högre, bildade kretsarne, som i detta genomprotestantiska land dock öppet uttala och visa sina sympatier för den katolska kulten! Och de slutligen, som verkligen gå i kyrkan, huru är det väl beställdt med de flestes bland dem sätt att deltaga i *bönen* och *sången?* Vi låna här författarens egna ord: »Tyckes icke hela den s. k. altartjensten och till och med psalmsången vara något, som tämligen litet intresserar dem? Man kommer ju ofta i kyrkan egentligen blott för att höra ett mer eller mindre långt och godt *föredrag från predikstolen,* infinner sig derför först vid dess början och aflägsnar sig, när det är slut. Månne det nu verkligen är blott hos dem sjelfva, som skulden härtill är att söka? — Ja, om nu också orsakerna till dessa betänkliga företeelser för visso äro många och delvis af så djupliggande uatur, att de endast genom en andens kraftverkan bland oss kunna aflägsnas, månne dock icke vissa brister i gudstjensternas nuvarande liturgiska och musikaliska beskaffenhet, särskildt den till slentrian nästan ovilkorligt ledande *enformigheten* hela kyrkoåret igenom samt den *tröttande, släpigt sömniga enformighet* hvarmed både *altarsång* och *församlingssång* ofta utföres, kan hafva någon del häri? *Kanske* presters och organisters stundom alltför mycket slentrianmessiga, mera allmänt oreflekteradt traditionelt brukliga sätt att handhafva gudstjenstens liturgiska och musikaliska delar kan vara *en* orsak härtill? *Kanske* till och med särskildt *just vår kyrkosång i sin nuvarande form* altför illa motsvarar de friskare pulsslag, i hvilka det religiösa lifvet i våra dagar rör sig, och derför kan i högre grad, än man vanligen vill medgifva, hjelpa till att drifva många mer eller mindre reliöst vakna element i våra församlingar bort från våra gudstjenster? *Kanske* det hos alla dessa menniskor, som tydligen kallnat för desamma, kan finnas vissa icke oberättigade religiösa behof och kraf, som *våra gudssjenster i sitt nuvarande skick* icke behörigen tillgodose? Skulle detta vara fallet — och för vår del tro vi det — så torde också vissa välbetänkta liturgiska och kyrkomusikaliska reformer vara af behofvet påkallade, något mot hvilket en lutersk kyrkostyrelse borde hysa så mycket mindre betänklighet, som **Luther** sjelf och de lutherska reformatorerna äfven i vårt land kraftigt betonat och häfdat kyrkans fulla frihet att i slika ting blott med bevarande af den bibliskt kristliga andan samt af nödig historisk kontinuitet inrätta sig, efter som tider och omständigheter kräfva det».

Förf. framvisar härefter den ofantliga skiljaktigheten i meningar och åsigter om *huru* kyrkosången skall höjas och hvilka betydliga svårigheter just derigenom åstadkommas i och för frågans lösning. Härvid kan man, säger han, »känna sig frestad att kasta yxan i sjön, låtande allt gå vind för våg». Källan till dessa tvistigheter tror förf. ligga i de tvistandes okunnighet om hvad *Luther* och de lutherska reformatorerna tänkte om kyrkosången och huru de ordnade densamma. Här framvisas nu i en sakrik och synnerligen intressant framställning huru Luther, denne varmt musikaliska person, på ett omfattande sätt vårdade sig om kyrkosången. Troget omhuldade han och bevarade *den gamla gregorianska vexelsången* så långt dess texter öfverensstämde med bibliskt-luthersk åskådning. Den användes såväl i *högmessan* som i synnerhet i *matutinen* (ottesången) och *vespern* (aftonsången). Vid dessa bigudstjenster användes i riklig omvexling *antifonier*, *responsorier*, *an-*

*) Enligt hvad vi tro oss veta upptogs dock denna vigtiga fråga ej till diskussion på meromnämda konferens, utan inskränkte man sig endast till ett föredrag deröfver. Huruvida detta föredrag kommer att uträtta något för framtiden återstår att se. Vi tvifla!

tifonisk davidisk psalmsång, s. k. cantika, ambrosianska och gregorianska *hymner* och *vanlig psalmsång*. I deras historiskt gifna form höll han strängt på att dessa gudstjenster skulle bibehållas. Dessutom gaf han äfven fullt liturgiskt berättigande åt den efter folkvisans urbild strofiskt-metriskt bygda församlingssången på modersmålet. Till församlingarnes tjenst utgåfvos ständigt nya och tillökade sångböcker med melodier uti, och deras nytta visade sig uti ökad kraft och fulltoninghet vid församlingssången. Slutligen hyllade han äfven den *flerstämmiga körsången* och gaf äfven den liturgiskt berättigande. Sjelf hade han i sitt hem en liten sångförening som med förkärlek föredrog Josquin de Prez's och Senfl's mångstämmiga körer. Den första lutherska körsångboken för kyrkan och den högre skolan utgafs också redan 1524 af Luthers vän Johan Walter.

Förf. skildrar härefter utförligt huru detta, under Luthers tid så blomstrande andliga musiklif efter reformationstidehvarfvets slut småningom aftynade och urartade. Orsakerna till detta förfall söker han i kyrkliga stridigheter, instrumental- och vokalmusikens rika, konstnärliga utveckling, (den moderna operan, den Bach'ska passionsmusiken och det Händelska oratoriet) hvilken drog sinnet bort från de gamla enkla formerna. Orgelns utveckling och det i jemnbredd dermed gående virtuosmessiga orgelspelet bidrog äfven i sin mån att minska intresset för den enkla rytmiska kyrkovisan, hvilken nu så småningom började »utjemnas» till den släpiga koralform vi nu hvarje söndag få till lifs i våra kyrkor. J. S. Bach var snart sagdt den ende bland tonsättarne, som egnade sina krafter åt den lutherska kyrkan, de öfriga hade operan och de katolska körmessorna helt och hållet eröfrat åt sig.

Efter att sålunda hafva berört den lutherska kyrkosångens historia i Tyskland öfvergår förf. till en kortfattad redogörelse för dess öden i vårt land, hvarefter han låter följande beaktansvärda ord undfalla sig; »Af ofvanstående hastiga historiska återblick torde tydligt framgå, att historisk sakkännedom är en oundgängligt nödvändig förutsättning för kyrkosångens upphjelpande i äkta luthersk anda. Om flertalet prester och organister icke redan äga sådan tillräcklig historisk sakkännedom i fråga om hvad som är kyrkosång i äkta luthersk anda, och derföre förfäkta meningar, som gå åtskiljs i många riktningar, så är det ju ej att undra öfver, då någon egentlig, obligatorisk eller frivillig, kurs i kyrkosångens historia (dess musikaliska sida nämligen) ej ingår vare sig i prest- eller organistbildningen. Saklig insigt häri kunna båda parterna således endast vinna genom att studera den hithörande musikhistoriska litteraturen».

Efter att sedan hafva framhållit namnen på flere af dem, som på senare tid genom litterära och musikaliska arbeten bidragit till denna litteraturs riktande och frågans framåtskridande, samt nämt en mängd utländska författare och deras arbeten till ledning för dem som vilja kasta en djupare inblick i denna vigtiga sak, afslutar han sin lika intressanta som lärorika skrift med en liten historia, som visar med hvilket stort intresse den kyrko musikaliska frågan i Tyskland på senare tid omfattats.

Än en gång uppmana vi hvar och en med intresse för kyrkosångens höjande i vårt land att taga del af denna hr Noréns broschyr! Den skall klargöra mångens i kyrkosångsfrågan grumliga tankar.

Med glädje se vi af ett par ställen i brochyren antydt att förf. inom en ej allt för långt aflägsen framtid med en utförligare afhandling i samma sak ämnar återkomma. Vi kunna ej annat än till dess helsa honom välkommen åter, då vårt språks litteratur i allt hvad musik heter ju är skäligen klent tillgodosedd.

Hugo L—t.

Vilkoren för en god sångundervisning.

Af *Josef Sittard.*

III.

Om också i våra dagar koloraturen icke kan anses för det högsta målet i samma grad som under föregående århundraden, så är densamma likväl ej utan vigt såsom röstbildande faktor, ty utan röstens böjlighet och lediga rörelse kan sångaren icke i den långsamma, utdragna sången åstadkomma någonting fullkomligt. Men äfven för uppnående af större välljud och större mjukhet i tonen, särdeles i fråga om röster, som af naturen äro hårda, hafva dessa öfningar varit rent af nödvändiga. Såsom vigtiga förberedelser till denna högre utbildning af organet ha vi redan lärt känna *messa voce't* och den gradvisa anknytningen till hvarandra af flere toner, att börja med i skalans omfång. Härtill kommer också det språngvisa fortskridandet i omfång af ters, qvart, qvint o. s. v. Dessa öfningar har eleven att utföra i småningom tilltagande hastighet. Såsom förträfflig till åstadkommande af en lätt rörlighet hos organet och tilllika såsom en god förskola till drillen kan följande öfning tjena. Man sjunger de båda första intervallen i durskalan strängt bundna en takt igenom, först såsom fjerdedelar, sedan som åttondedelar och sist som sextondelar i ett, utan ny andhemtning; dessa sekundöfningar utföras genom hela skalan i upp och nedgående rigtning och i allt hastigare tempo, sedan öfve man på samma sätt förbindelsen mellan ters- qvart- qvint- och sextgångar, äfven i moll. Beherskar eleven någorlunda säkert dessa gångar, så fördubblar och tredubblar man takten. Tillika låte man eleven sjunga igenom skalan flere gånger upp och ned i samma andetag och utsträcka omfånget småningom ända till deciman och duodeciman. Passagerna böra äfven sjungas i omvänd ordningsföljd.

En nyttig och genom praxis stadfästad förberedande öfning i fråga om prydnader, sådana som förslag, dubbelslag, pralldrillar och mordenter, är följande: eleven ans'år t. ex. ettstrukna c, håller länge ut detta och anslår sedan den andra ton, först sekunden, kort och bestämdt, samt vänder sedan åter till c. Denna öfning, som äfven sjunges i skalans större intervallafstånd upp och ned, således i stora och små terser och sexter, i förminskade, rena och öfverstigande qvarter och qvinter utföre lärjungen i ett andetag flere takter igenom. Hvad den kromatiska skalan beträffar, bör denna först öfvas i hexakordets omfång och i organets midtelläge, först långsamt sedan allt hastigare. Hit höra äfven hastigt utförda tonträffningar i septima- nona- och decimasprång; äfven de förminskade och öfverstigande intervallen böra beaktas.

En vacker, åt alla sidor afrundad drill är kronan på en stämmas tekniska utbildning, men den når sällan till högsta fullkomling. Lättast sker det hos sopranröster, emedan stämbanden här äro smidigare och tunnare, hvarför de bättre egna sig åt hastigt utförda svängningar. Svårast faller sig en vacker drill för alt- och basröster, dock måste äfven dessa underkastas dugliga drillöfningar, då dessa väsentligen bidraga till röstens smidighet.

* * *

När skall lärjungen göra bekantskap med sånglitteraturen? Detta beror på de framsteg han gör. Dillettantiskt, ja rent af lättsinnigt kan man kalla det, då läraren redan vid de första lektionerna låter eleven sjunga sånger och arier eller efter ett par veckor inöfvar opera- och oratoriepartier Detta förekommer oftare än man tror. Må sånganlagen vara aldrig så betydande och framstående, utan allvarligt och grundligt skolande af organet kan ingen sångare, han må af naturen vara så rikt utrustad som helst, åstadkomma en konstnärlig framställning i ordets sanna bemärkelse.

Han kan under de första åren genom sina utomordentliga röstmedel besticka åhörarne, alltför snart skall likväl den tid komma, då organet förlorar sin klang och alla de skador och brister yppa sig, hvilka ha sin rot i organets felaktiga behandling. Ingen lärare förmår skapa röster, men att utveckla och

utbilda de naturliga anlagen, det kan en dugtig sångpedagog, men också endast en sådan, som sjelf tillbragt flitiga läroår. Om en bekant författare, som skrifvit en tjock bok om rösten, framkommer med det påståendet, att sånglärarеn lika litet behöfver sjelf vara sångare, som t. ex. den som drifver feta oxar sjelf bör vara fet, så är denna sats, oafsedt den lika litet smakliga som träffande jämförelsen, helt enkelt absurd. Vid sidan häraf kunna vi uppställa den Swift'ska dansläraren, som egde alla betingelserna för sitt fack men var lam i båda fötterna. En förståndig lärare skall alltid finna rätta tidpunkten, då han utan skada för rösten kan införa eleven i sånglitteraturen. Åtminstone måste den senare fullständigt kunna beherska åtta à tio toner, innan han kan betros med utförande af enkla sånger och visor; ty här begynner tillika ett nytt vigtigt kapitel i sångundervisningen, det om det musikaliska föredraget, och detta är ingalunda ett lätt kapitel. Många fatta det aldrig. Läraren sjelf kan visserligen här, om han af naturen är utrustad med fin smak, i hög grad väcka och utbilda elevens konstnärliga smak; emellertid, lika litet som han kan ur intet framtrolla röst, lika litet kan han skapa den själfullhet, som endast och allenast förmår skänka den högre konstnärliga prägeln, denna sympatiska värme, som så omedelbart griper själ och hjerta.

Dramatikern Ludvig utropade en gång på sin sjukbädd: »Antingen fattas bägaren eller vinet.» Detta yttrande kan tillämpas på sångkonsten. Bristen på lysande röstmedel kan uppvägas af rikt själslif, fin konstnärlig uppfattning och af en åt det verkligt sköna rigtad musikalisk smak, medan de bästa röstmedel utan odling och smak aldrig komma till sitt fulla värde. Det fullkomliga är äfven här sällsynt, och det är ej så ofta grundvilkoren för en högre konstnärlighet äro harmoniskt förenade. Men att arbeta derpå, att detta höga mål så mycket och så ifrigt som möjligt eftersträfvas, är en af de vigtigaste pligterna för en sånglärare, som tager sitt kall på fullt allvar.

En Gluck-anekdot. Man frågade en gång musikens Michel Angelo hvad han mest älskade: »Tre ting», svarade Gluck, »penningar, vin och rykte». Man svarade honom skrattande: »Huru, ni ställer ryktet efter penningar och vin? Det är väl icke ert allvar?» — »Man kan ej vara uppriktigare än jag är», yttrade Gluck till sitt försvar. »Med penningar köper jag mig vin, vinet lifvar min genius och min genius förskaffar mig sedan rykte. Ni ser att jag har rätt!»

* * *

FÖLJETONG.

Francilla.

En reminiscens.

(Forts.)

Då kom en dag den tjocke, kolossale Lablache till den stackars Vincenzo på hans rum; Vincenzo låg matt och trött på soffan, reste sig ej upp utan blinkade bara med halföppna ögon åt den inträdande.

»Men Lablache upplät sin oerhörda mun i hela dess bredd och talade till Vincenzo med sin mäktiga basstämma, som liknade en basun, sägande: »Guds död, maestro! Hvarför ligger ni här såsom en lat slyngel till lazzaron på Molon och arbetar er till döds med att göra ingenting? Stå upp Bellini! upp till verket! Paris, Frankrike, hela Europa är full af förväntan och undran öfver hvad nytt ni skall komma med efter er »Norma», som bragte edra vedersakare till tystnad. Bellini, hör ni inte?»

»Jag hör mycket väl, min käre Lablache», svarade Bellini med gråtmild röst. — »Ni vet ju, bäste vän, att jag har en god hörsel, och vore detta icke fallet, skulle nog er förträffliga, metallrika bas tränga igenom. — Men jag ber er, min bäste vän, blif inte ond om jag ber er lemna mig i ro och låta mig vara allena; ty sanningen att säga, så har jag nu icke lust för någonting. — Ack, du gode gud! allting är mig nu likgiltigt, att icke säga vedervärdigt!»

Lablache trädde ett par steg tillbaka, slog ihop sina jättehänder och utropade så starkt, att väggarne darrade: »Hör jag rätt? Är det ni, Bellini, som så talar? Ni som så ifrigt skyndat framåt till det härligaste mål och ej velat lemna det ur sigte förr än ni nått det? Menniska, maestro, vän! kan det vara möjligt att en dum vansinnig lidelse kunnat bringa er derhän, att ni öfvergifver ert berömvärda sträfvande, uppgifver det härliga mål, som vinkar er? Mord och död! Bellini, bemanna er då! Bär er inte åt som en jämmerlig Hector, som för sin Diana eller Flora bryter ut i ett miserabelt tjut. Er står andra ljud till buds, om ni bara vill. För tusan i våld med detta qvinliga pjunk för en qvinnas skull! Jag säger än en gång — —.»

»Min bäste Lablache!» svarade Bellini helt beskedligt men under synbar förlägenhet. — »Min bäste Lablache, ni gör mig verkligen orätt! Jag vet alldeles icke hur ni kommit på en så besynnerlig misstanke! — jag jämrar mig ju inte — hur kunde jag — hur skulle jag — hur skulle för mig — en qvinna — för en qvinnas skull —»

»Håll mun bara!» afbröt Lablache förargad — »ljug nu bara inte! Jag vet hvar skon klämmer, förstår ni! Jag vet det».

Bellini blickade under tystnad mot golfvet — —

»Se nu hur ni ligger der inför mig!» fortfor Lablache — »Guds död! som en ertappad skolpojke — Bellini, har ni ingenting att säga mig?»

Då drog den stackars Bellini en djup suck och sade med låg röst: »Om min tystnad förrådt mig, så att ni vet allt, så har jag intet att säga, ljuga vill jag icke; men då vet ni också, att ni ej vidare får sjunga något af mig.»

Då fattade Lablache den unge maestron med jättekraft i båda axlarne, reste honom från de mjuka kuddarne i soffan upp i höjden, skakade honom dugtigt och utropade med gnistrande ögon: »Jag — jag vill sjunga en sång för dig i stället», och med en stämma af åska och segerjubel begynte han melodien ur den berömda duetten i »Puritanerna»: »Suoni la tromba e intrepido», och Bellinis bleka ansigte fick en högre färg, tårarne störtade honom ur ögonen; kastande sig i famnen på Lablache instämde han i den hänförande sången, och då de slutat den, lofvade Vincenzo sin vän med hand och mun, att han inom några veckor skulle ha hela operan färdig.

Vincenzo höll ord; redan efter några veckor kunde han till vännen öfverlemna det fullständiga partituret. Lablache gnuggade händerna förtjust och lofvade mästaren att hans verk skulle få en värdig framställning. Partierna fördelades och repetitionerna begynte.

Efter första repetitionen begaf sig Bellini till sitt landtgods i Puteux, nära Paris. En lätt opasslighet hindrade honom att närvara vid andra repetitionen. Vid första föreställningen hade man just kommit till den berömda duetten, som under stormande bifall måste gifvas da capo, då den underrättelsen spred sig i salongen: »för en timme sedan afled Bellini på sin landtgård.»

Så berättade Francilla, tillslöt hastigt sitt album, hvarpå hon reste sig upp och gick fram till fönstret. — Jag ville helt tyst aflägsna mig; i detsamma vände hon sig om och sade bevekande: »Stanna en stund ännu, min vän, jag har ju ännu ej sjungit något för er! Hon satte sig till flygeln, slog några fulltoniga ackord och begynte med sin underbara, gripande altstämma långsamt och högtidligt sjunga Bellinis sång: »Es schwand der Sonne letzter Strahl — —.»

Då hon slutat inträdde Pixis i rummet — »Potz tausend!» utropade han, då han såg oss båda. — »Musicerar ni nu igen?»

»Francilla» — svarade jag — »Francilla har berättat mig om Bellini.»

»Tro inte ett ord», utbrast Pixis skrattande; »när hon kommer på det kapitlet narras hon eller skarfvar hon just som den värste poet». Samtalet afstannade genom besök af den älskliga Maschinka Schneider. Francilla

skyndade emot sin väninna, och de bägge flickorna började samtala om den till följande dagen annonserade »Montecchi och Capuletti;» man rådfrågade mig om anordningen i grafhvalfvet, och till tack för mitt goda råd blef jag grundligen tagen i anspråk hela eftermiddagen af Francilla-Romeo och Maschinka-Giulietta.

Då jag i skymningen rekommenderade mig och kysste min lilla väninna på handen, hviskade hon till mig helt allvarligt: »kom ihåg Bellinis dödsdag och tänk på mig i dag ett år till!»

Och jag tänkte nog på dig, min lilla hulda väninna, då jag ett år derefter läste i tidningarna: »Malibran afled i Manchester den 23 september, på dagen ett år efter Bellinis frånfälle!»

Till hufvudstadens musikälskande allmänhet!

Efter förebild af de mera betydande musikföreningarna i utlandet, beslöt äfven *Filharmoniska sällskapet i Stockholm* i oktober 1888 att inbjuda allmänheten till abonnementsteckning för sällskapets konserter. Denna inbjudan omfattades med så lifligt intresse af Stockholms musikälskande allmänhet, att ej mindre än 424 abonnenter och passiva ledamöter under arbetsåret 1889—90 ingingo i sällskapet.

Filharmoniska sällskapets styrelse får äfven i år inbjuda den musikälskande allmänheten i hufvudstaden till teckning af abonnement å de tre konserter, som sällskapet har för afsigt att gifva under nu instundande arbetsår. Bland de musikverk, som, om ej oförutsedda fall inträffa, komma att af sällskapet uppföras, torde böra nämnas:

Requiem, för soli, kör och orkester (denna gång med svensk text) af *Joh:s Brahms.*

Brudfärd, för soli, kör och orkester, af *Karl Valentin.*

Olav Trygvason, för soli, kör och orkester af *Edv. Grieg.*

Den heliga familjens flykt till Egypten af *Max Bruch.*

Jephtas dotter, legend ur Gamla testamentet, för soli, kör och orkester, af *Ad. Jensen.*

Nyare kompositioner för körer å capella.

Med en orkester, som under ledning af Filharmoniska sällskapets dirigent och under namn af *Filharmoniska symfoni-orkestern* börjar sin verksamhet under instundande november månad, har styrelsen för Filharmoniska sällskapet träffat aftal om biträde vid sällskapets *samtliga* abonnementskonserter under i fråga varande arbetsår.

Likaledes har styrelsen fogat anstalt derom, att om möjligt en gång i månaden kammarmusik af nämda orkesters förnämsta medlemmar utföres vid den sedvanliga pausen under sällskapets ordinarie repetitionsaftnar.

Styrelsen vågar hoppas, att dessa åtgärder komma att af hufvudstadens musikvänner omfattas med välvilja och intresse, så att sällskapet derigenom blir satt i tillfälle att i musikaliskt hänseende motsvara nutidens berättigade kraf.

Abonnementsafgiften är den samma som under de föregående åren eller

10 kronor,

och eger abonnent närvara vid Filharmoniska sällskapets alla öfningar samt disponera en biljett till hvar och en af dess tre konserter.

Anteckningslistor finnas tillgängliga hos de flesta hrr bok- och musikhandlare.

Stockholm i september 1890.

Filharmoniska sällskapets styrelse.

Pianots placering och vård.

Jag hade en gång en pianostämmare, hvilken — uppfyld som han var af sin vigtiga funktion, som ju består i afhjelpande af all störande disharmoni, klassificerade sina kunder ungefär så här:

»Ser ni, när jag kommer till en person, hos hvilken jag finner en god flygel stående *midt* i ett stort högt rum, om möjligt på glasfötter*), *inga* mattor eller stoppade möbler, sjelfva flygeln, så ofta den ej nyttjas, alltid stängd och helt och hållet täckt af ett starkt vaxduksöfverdrag till skydd mot dam och fuktighet, yttermera kanhända en pust för att bortblåsa dammet från strängarna, som kunna taga rost, om detta sker med munnen — då står denna person högst i min aktning; åt en sådan konstförståndig person är det en sann förnöjelse att stämma, och han skall säkert låta mig efterse flygeln så ofta som jag anser det nödvändigt.

Står flygeln midt i rummet, men för det mesta öppen och belastad med en hop tunga notböcker, som dämpa ljudet, då är dess egare visserligen också en rätt respektabel kund, men han står i mina ögon icke så högt som den förstnämnde.

Är det mattor och stoppade möbler i rummet och är detta lågt, sjunker min mening om honom ännu en grad; han hör alltså till den tredje.

Till fjerde kategorien räknar jag kunderna, när instrumentet står öppet hela dagen, när det är fullt af dam och cigarraska, eller också när det i fuktigt och kallt väder står med ena ändan vid öppna fönstret och med den andra tätt intill den varma kakelugnen; till den femte, när flygeln med sin raka långsida står vid en tapetvägg. Till sjette kategorien höra de, som i stället för flygel ha ett taffelinstrument stående vid en sådan vägg; till sjunde räknas sådana, som ha ett pianino stående vid en sådan plats och slutligen till åttonde, när det stackars instrumentet till på köpet är fullastadt med blomstervaser, byster, bordstudsare, böcker och tidningar. Sådana menniskor äro oförnuftiga Hottentotter, på hvilka all stämning är förspild, och hos hvilka en tom låda eller en konsol skulle göra lika god tjenst.»

Jag tror stämmaren har träffat hufvudet på spiken. I alla händelser har han gifvit oss en hel rad nyttiga praktiska vinkar i frågan om hur vi skola placera våra instrument.

Den, som sätter litet värde på sin flygel och icke har alltför trångt om plats, bör obetingadt ställa den midt i rummet. Kan detta icke låta sig göra, så åtminstone icke tätt invid en tapetvägg, åtminstone ej med raka sidan deråt, emedan tonen derigenom i hög grad dämpas.

Mycket svårare är det att finna en passande plats för pianinot och taffeln, ty dessa ha ej samma eleganta form som flygeln och pianinot stöter ögat med sin baksidas vanligen tarfliga utstyrsel. I de flesta fall har man ingen annan utväg än att ställa det med baksidan åt väggen, men då helst på ett afstånd af åtminstone en hands bredd från denna. Kan man beklåda väggen bakom pianot med trä, är det så mycket bättre. Upprättstående instrument kunna med stor fördel ställas tvärs öfver i ett hörn. Nu för tiden utstyres för öfrigt baksidan på taffel- och karnis- (kornisch-) formade instrument lika vackert som de andra sidorna; i detta fall kunna de naturligtvis lika väl som flyglarne anbringas midt i rummet eller fristående.

Stoppade möbler, mattor, portièrer och tjocka gardiner dämpa ljudet i ännu högre grad än tapeter; de böra derför aflägsnas från hvarje musikrum. För att skydda golfvet kan man på sin höjd begagna några smala, tunna mattor, helst af linne eller vaxduk, emedan animala ämnen såsom fårull och hudar dämpa ljudet mycket mer än växtprodukter. Man bör derför ej använda kläde till pianodukar; ett öfverdrag af vaxduk är lämpligt till att skydda instrumentet för dam och fukt.

Man bör icke belasta pianot med notor eller andra ting, som dämpa ljudet. Lika litet äro slamrande saker, såsom ljusmanschetter af glas, på sin plats der, ännu mindre koppar och fat med teskedar, tallrickar o. s. v. Hvad byster, blomstervaser, fotografier och blomkrukor beträffar, särdeles när de senares växter flitigt vattnas, så att det vanligen dryper litet vatten äfven

*) För glasfötternas absoluta nytta saknas ett giltigt, på akustiken grundadt bevis. Metallbeslaget och trissorna må anses tillräckliga för att isolera instrumentet från golfvets skadliga inflytelse.

på det stackars instrumentet, räknar den ofvannämnde stämmaren dessa sakers anbringande på pianot med fullt skäl till oförstånd och vandalism.

(Forts.)

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano-solo:

Hartmann, Emil: *Vier Klavierstücke* (op. 31) n:o 3 *Canzonetta*. Pris 50 öre.

Hartmann, J. P. E.: *Sex Etudes instructives för piano*. Pris 1 kr. 50 öre.

Flöte: *Askungen*, Rheinländer för piano. Pris 35 öre.

För sång:

Sjögren, Emil: *Kantat vid invigningen af S:t Johannes' kyrka*. Ord af C. D. af Wirsén. Pris 2 kronor.

Aulin, Tor: *Vår*. Sång vid piano. Tillegn. Ellen Nordgren. Pris 75 öre.

Aulin, Valborg: »*Vid Rånö ström.*» Dikt af K. A Mellin, för en röst vid piano. Tillegn. frk. Sigrid Wolf. Pris 1 krona.

På Abr. Hirschs förlag har utgifvits:

För piano-solo:

Millöcker, Carl: *Den stackars Jonathan*. Operett i 3 akter. Arrangement för piano med bifogad text. Pris 1 kr. 75 öre.

Berens, Herman, j:r: *Teresina-Vals* ur operetten »Prinsessa för en dag». Pris 1 kr.

Sullivan, Arthur: *Gavott ur operetten »Gondolierna»*. Pris 75 öre.

I ordningsföljd efter ofvanstående förteckning ha vi först att omnämna de danska tonsättningarne af J. P. E. och Emil Hartmann, far och son; den senares Canzonetta är ett intagande stycke, som kan till det bästa rekommenderas och som är lätt att utföra; den äldre H:s etyder, med fingersättning af den bekante danske pianisten och komponisten Aug. Winding, förtjena, såsom både instruktiva och vackra att uppmärksammas af våra musikpedagoger; etuderna äro i tekniskt hänseende medelsvåra. — Af sångsakerna från denna förlagsfirma framstår Sjögrens kantat såsom ett verk af ganska högt värde. Det är visserligen en tillfällighetskomposition, men står såsom sådan öfver de flesta dylika a'ster, utmärkande sig för såväl inspiration och ädel stil, som tankarnes djup. Visserligen rör sig tonsättaren äfven här med af honom gerna använda dissonanser, men de flesta synas här vid närmare undersökning af idéer och stämföring kunna motiveras. Endast i inledningens 3:e takt (der ett streck tydligen fattas öfver tredje triolens understa not) förefaller återställningstecknet vid a (mot ais i öfverstämman) något besynnerligt, helst som konsequensen i stigningen af triolackordens lägsta not dermed störes. Emellertid finner man satsen upprepad i samma form längre fram i stycket. Ett kors tycks äfven fattas sid. 24 (andra not radens början) vid ett- och tvåstr. c i sångstämmorna. Kantatens olika afdelningar äro 1) Kör; 2) Aria (baryton); 3) Qvartett (f. bland. röster); 4) Duett (sopr. alt); 5) Baritonsolo med kör; 6) Slutkör (f. bland. röster). Samtliga satserna äro, ehuru af olika värde, förtjenta af att, möjligen med någon förändring af textens innehåll såsom tillfällighetsverk, komma till användande vid kyrkokonserter eller vid utförande af kantater under gudstjensten, ty det vore skada på ett verk af så gedigen art som detta, om dess egenskap af tillfällighetskomposition skulle förpassa det endast till arkivet. Det ringa utrymme som här erbjudes tillåter ej någon närmare analys af arbetet.

De Aulinska sångerna låta väl höra sig och ligga väl för vanliga röster med omfång från d till f. (»Vår») och c-fiss.

Potpourriet ur »Den stackars Jonathan» innehåller operettens mest anslående melodier med bifogad text, hvilken dock, såsom vanligt i sådana arrangementer, icke alltid sluter sig så noga till melodien i klaverutdraget. Teresina-valsen och Gavotten höra till de mera omtyckta numren ur resp. operetter af Berens och Sullivan. Gavottens vignett visar ett porträtt af den hufvudsakligen genom »Mikadon» så populäre komponisten.

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Sept. 26, okt. 5. Adam: *Konung för en dag* (Nemea, Zelida: fröken Karlsohn, fru Edling; Zephoris, Piffear: hrr Lundmark, Henriksson. — Sept. 27. *Konsert* på Jankó-piano af fru Boyes-Rucker. — Sept. 28, okt. 1, 10. Mozart: *Figaros bröllop.* — Sept. 29. Verdi: *Ernani*, (Elvira, Giovanna: fruar Östberg, Edling; Carl V, Silva, Ernani, Riccardo, Jago: hrr Lomberg, Sellergren, Strandberg, Malmsjö, Grafström). — 3. v. Flotow: *Martha*, (Nancy: frk. Jungstedt, sista upptr.) — 4. Rossini: *Wilhelm Tell*, (Arnold: hr Strandberg.) — 6. Bizet: *Carmen* (fru Edling; José: hr Strandberg.) — 8. Meyerbeer: *Robert af Normandie* (Isabella, Alice: fruar Östberg, Edling; Robert, Bertram, Raimbaud: hrr Lundmark, Sellergren, Strandberg.)

Vasa-teatern. Sept. 25, 26. Berens: *Prinsessa för en dag*, (Lazarillo: fru Stenfelt; Carlo: hr Stenfelt). Sept. 28—30. Sullivan: *Mikadon.* — Okt. 2—10. Millöcker, C.: *Stackars Jonathan*, operett i 3 akter af H. Wittmann och Jul. Bauer, fri bearbetning af H. Molander. (Harriet, Molly, Arabella, Miss Big: fru Stenfelt, frökn. Ekström, Johnson, Magnusson; Vandergold, Tob. Quickly, Jonathan, Catalucci, Brostolone: hrr Klinger, Varberg, Strömberg, Stenfelt, Lundin).

Djurgårdsteatern. Sept. 26—30. *Dalfolk*, ($^{26}/_{9}$ sista repr.)

Såsom Nancy i »Martha» har fröken Mathilda Jungstedt afslutat sitt gästspel vid K. operan och i dagarne anträdt sin studieresa till Frankrike, der hon lär ämna att utbilda sin vackra stämma och sångtalang för den berömda fru Desirée Artôt-Padilla. Den varma hyllning, som egnades den begåfvade sångerskan vid hennes afsked, visade nogsamt att hon gjort sig i hög grad omtyckt af publiken. K. operan mister nu också i henne en välbehöflig sångkraft och dramatisk kapacité, men vi hoppas att hon efter afslutade studier måtte återvända till dess scen. I början af året meddelade vi här fröken J:s porträtt och biografi med uppgift på de roler den unga sångerskan dittills utfört; vi kunna nu till dessa foga Puck i »Oberon», Emilia i »Othello», Cherubin i »Figaros bröllop» och Nancy, senast de båda sistnämnda, hvarigenom hon tillvunnit sig så stort och välförtjent bifall.

Verdis »Ernani», hvari hr Lomberg förra hösten debuterade i Carl V:s rol, har upptagits med hufvudsakligen samma rolbesättning som då; titelpartiet har efter hr Sellman öfvertagits af hr Strandberg, hvilken likasom hr Lomberg i dramatiskt hänseende lemnar ett och annat öfrigt att önska. Hr L. har i vokalt hänseende flere lyckliga momenter men är något ojemn i föredraget. Som Silva har hr Sellergren fått en uppgift, som lämpar sig särdeles väl för hans förmåga. Såsom Elvira tillvinner sig fru Östberg rikligt bifall.

Fru Boyes-Ruckers konserterande här i hufvudstaden tycks ha blifvit inskränkt till den enda konserten på operan, hvilken gafs inför fåtalig publik, som icke syntes särdeles intresserad af hennes prestationer på Jankóklaviaturen. De uppgifna fördelarne hos densamma, för hvilka vi redogjorde i förra numret, framträdde icke i nämnvärd grad genom hennes spel, om än detta visade såväl uppdrifven om ej fullt exakt färdighet i nyklaviaturens behandling, som ock att fru B.-R. som pianist är i besittning af en framstående talang, hvilken torde kunna göra sig bättre gällande på en vanlig klaviatur.

Dermed fälla vi ingen förkastelsedom öfver den nya uppfinningen, som emellertid ännu icke torde ha nått sin fulländning, likasom det instrument som användes måhända icke var af nog fullkomlig qvalitet. Ett program af endast pianosolos verkar också enformigt, hvarjemte en öfver höfvan lång paus före sista numret icke försatte publiken i någon gynsam stämning. En konsert i Upsala, gifven af fru B.-R., lär ej ha följts af synnerlig framgång. Hennes konserterande lär

nu sträcka sig till andra landsortsstäder.

Millöckers i Tyskland mycket uppburna operett »Stackars Jonathan» har nu gått öfver scenen äfven här å Vasateatern och lockat goda hus. Pjesen har en alltigenom städad och på det hela rätt lustig libretto, hvars komiska kärna ligger i kocken Jonathans och hans hustrus, f. d. köksans, förvandling till millionärer och deras uppträdande såsom sådana i Monte Carlo och slutligen i Newyork samt den »stackars Jonathans» med millionärskapet förenade vedervärdigheter. Vasateatern besitter visserligen ej de resurser, som operetten kräfver för ett fulländadt utförande, men pjesens uppsättning är berömvärd och utförandet visar goda bemödanden och delvis ganska godt resultat. Synnerligen framstår fröken Ekström, f. d. köksan Molly, såsom lyckad både i komik och sång. Fru Stenfelt tycktes, då vi hörde henne, ej rätt disponerad men tog sig under aftonens lopp, så att både intonationen förbättrades och den koloratur, som tillhör hennes parti, gjorde sig bättre gällande. Hr Klinger som millionären Vandergold maniérar icke sin röst i tillräcklig grad för att göra hans sångföredrag rätt njutbart; med mindre resurser lyckas detta bättre för hr Varberg, som af impressarion Quickly gör en rätt lustig figur. En sådan är äfven fröken Magnusson, den något manhaftiga studentskan. Till sist nämna vi hufvudpersonen kocken Jonathan, som representeras ganska roligt, men kanske något för städadt af hr Strömberg. Operettens innehåller, om icke just så originela, dock ganska anslående och qvicka både solo- och ensemblesaker, af hvilka de förnämsta äro upptagna i det arrangement, som vi anmält å ett annat ställe i detta nummer. Särskildt såsom ett af senare tidens märkligare operettalster kan pjesen förtjena höras och ses.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Den 10 d:s gafs Mozarts mästerverk »Figaros bröllop» för 250:de gången på denna scen. Operan gick första gången öfver scenen i Wien 1 maj 1786 och i Stockholm 23 jan. 1821, der föregången af samme tonsättares operor »Trollflöjten» (1812), »Don Juan» (1813) och »Enleveringen ur seraljen» (1814). Den 27 jan. 1867 upplefde »Figaros bröllop» här sin 150:e föreställning och den 9 april 1876 sin 200:e.

— Första symfonikonserten för denna säsong gifves lördagen den 11 dennes, hvarvid kommer att utföras 1. ouverture »Michel Angelo» (op. 89) af Gade; 2. Symfoni C dur (komp. 1788) af Mozart; 3. Notturno för stråkorkester (ur suite op. 24) af Franz Neruda; 4. Scènes Bohémiennes (op. 42) för orkester (Après l'office. Chanson des Hussites. Marche Bohémienne) af Fr. Neruda. Herr Neruda kommer att under denna termin fungera såsom orkesterdirigent vid K. operan, sedan hr Dente af helsoskäl afsagt sig befattningen dermed.

Albert Arveschou gifver sönd. d. 12 d:s kl. 1/2 2 midd. konsertmatiné i Berns' konsertsalon med biträde af frk. Märtha Petrini och harpisten vid Kgl. operan hr Joseph Lang. Det lockande programmet upptager recit. och aria ur »Det befriade Jerusalem» af Righini, recit. och aria ur »Nordens stjerna», »I fear no foe» af Pinsuti, »Den gamle vise» af Grieg, »Tidt er jeg glad» af E. Åkerberg, »Vårbrytning» af A. Elfåker, alla föredragna af konsertgifvaren. Fröken Petrini sjunger aria ur »Philemon och Baucis» af Gounod, scen och aria ur »Lucie» och »Ragnhild» af Grieg. Hr Lang utför på harpa Romance af Oberthür, »Thautropfen» af Godefroid.

Sångläraren hr Fritz Arlberg har, såsom en annons i dagens nummer visar, flyttat till Karlaplan 8.

Första kammarmusiksoarén af hrr Aulin, Sjöberg, Carlsson, Bergström eger rum i Vetenskapsakademiens hörsal d. 28 okt., hvarvid kommer att utföras stråkqvartetter af Beethoven (ciss moll) och Mendelssohn (ess dur) samt ett tredje nummer med piano.

Mazérska qvartettsällskapet hade d. 9 d:s sin första sammankomst för säsongen och hade då nöjet att som gäst emottaga den utmärkte violoncellisten Franz Neruda. Herr Neruda deltog under aftonen jämte hrr Aulin, Book och Bergström i två qvartetter, en af Beethoven och en af Mozart, hvilka tonverk naturligtvis utfördes med mästerskap af sådana qvartettspelare. Då hr Neruda nu slagit sig ned i Stockholm, kan man hoppas att han flere gånger kommer att deltaga i sällskapets musikprestationer. Herrar idkare och vänner af kammarmusik borde icke försumma att inskrifva sig som ledamöter i detta ansedda musiksällskap, som en gång i veckan sammanträder för att utföra kammarmusik af äldre och nyare mästare. Hvarje torsdagsafton har sällskapet sin sammankomst i källaren Runans öfra våning.

Direktör Aug. Varberg firar d. 11 okt. sitt 25-års jubileum som Stockholmsskådespelare. Han engagerades hösten 1865 vid södra teatern, der han kreerade flere roler i de operetter som der förr gåfvos med sådan framgång. Från denna tid mins man honom med nöje såsom Montedafior i »Frihetsbröderna» Fritz i »Storhertiginnan af Gerolstein», Pinsonnet i »Teblomma» o. s. v. Såsom direktör vid Mindre teatern och å andra scener har han kreerat flere andra operettroler, i »Läderlappen», »Fatinitza» »Tiggarstudenten» m. fl. Hans verksamhet vid Vasateatern är af alla känd.

Fröken Esther Sidner, bekant här såsom god pianist och äfven från senare tid som sångerska, har, efter anmodan från Kristiania att biträda vid bröderna Hals 1:a kammarmusiksoaré d. 4 sistl. okt., med bifall låtit höra sig der. Frk. Sidner föredrog en aria »Quella flamma» af Marcello (1686—1739) och romanser af Heise, Svedbom och Grieg samt prisas af kritiken för sin mjuka, klangfulla och sympatiska röst, nobelt och korrekt föredrag. En tidning yttrar »att frk. S. kanske ännu icke är en fullkomligt utvecklad sångerska, men den varma hyllning hon mottog var dock fullt på sin plats.»

Musikföreningen började d. 25 sept. sin verksamhet och utsåg till sin dirigent hofkapellm. Dente. Under säsongen kommer att gifvas 3 konserter, hvarvid bl. a. skall utföras ensemble- och solonummer ur Mozarts Idomeneo», Gades »Frühlings-Phantasie», Mendelssohns »Paulus» och Saint-Saëns oratorium »Syndafloden.»

Österrikiska gossorkestern, som under sommaren spelat i Strömparterrens och Berns' musiktempel och tillvunnit sig så stort bifall af publiken i dessa etablissement, hade d. 6:e dennes en afslutningskonsert i Berns' stora salong inför en publik som nästan fyllde båda salongerna. De unga musikanternas skicklige anförare Dir. Lambert Steiner hedrades vid tillfället med en stor lagerkrans och hvarje nummer som utfördes framkallade intensivt bifall. Orkestern lemnade Stockholm samma natt.

Dödsfall.

Arpi, Oskar Adalrik, adjunkt vid Upsala katedralskola, utmärkt ledare af studentkårens allmänna sångförening derstädes under åren 1852—72, under hvilken tid föreningen höll en mängd konserter i Upsala, Stockholm m. fl. städer. Det var hufvudsakligen genom A:s energi, som den triumfrika sångarfärden till Paris 1867 kom till stånd. Arpi var född den 8 februari 1824 i Börstil (Roslagen) blef 1842 student, 1854 filos. doktor, musiklärare vid Upsala katedralskola 1855, adjunkt vid denna 1858 samt 1868 ledamot af Musikaliska akademien. † i Upsala den 25 sistl. sept.

Dresel, Otto, utmärkt pianist och äfven kompositör, född 1826 i Andernach, † den 26 juli i Veverley nära Boston. D., en lärjunge till Mendelsohn och Hiller, öfverflyttade 1848 till Amerika, der han mycket verkat för den tyska klassiska musikens kännedom. Han var från 1880 anställd som lärare vid Leipzig-konservatoriet; har komponerat kammarmusik, sånger och pianosaker, lemnat goda arrangementer af Beethovens symfonier 4 händigt m. m.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! *I alla hem, der musik idkas, kan den i vår tid allt för mycket försummade musikbildningen tillgodoses genom en facktidning, sådan som* Svensk Musiktidning, *hvilken i år upplefver sin 10:de årgång och som af pressen ständigt rekommenderats såsom väl fyllande sin uppgift att vara ett organ för musikbildningens spridande i vårt land.*

☞ SVENSK MUSIKTIDNINGS årgångar 1885—1889, säljas till nedsatt pris af 4 kronor pr årgång, 7 kronor för två årgångar, 10 kronor för tre årg. då kontant liqvid med beställning efter noggrann adress sändes direkt till Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.

Palm & Stadlings
Piano- & Orgelmagasin,
Malmskilnadsgatan 40,

stort lager af Pianinos, Flyglar & Orglar från Ibach & Sohn, Schiedmayer, Kohl, Francke, Mason & Hamlin, Smith, Chicago Cottage Organ C:o m. fl. framstående in- och utländska fabriker. Pianos med **Jankó-klaviatur** samt Pianos med orgelpedal för musikstuderande, Orgelorkestrion, Reformorglar m. fl. nya uppfinningar.

Lång garanti, billiga priser.

Äldre instrument tagas i utbyte.

Oscar Lejdström,
Sånglärare.
Mäster-Samuelsgatan 35.

Pianomagasin.
Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.
38 Regeringsgatan 38.
☞ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Maria Pettersson
född *Konow,*
Sånglärarinna,
har flyttat till
71 Regeringsgatan 71, 3 tr.

Ny Piano- och Orgelaffär.
Malmtorgsgatan n:o 8.
Agentur och enda försäljning af
Bröderna Hals's i Kristiania,
vid in- och utländska expositioner prisbelönta
Flyglar, Pianinos och Orgelharmoniums,
har från denna dag af mig öfvertagits.

☞ Dessa utmärkta instrumenter, hvilka, såväl hvad ton, touche, utstyrsel och hållbarhet beträffar, kunna jemföras med de allra bästa utländska instrumenter, säljas hos mig till *samma priser* som hos Fabrikanterna i Kristiania.

Stockholm d. 1:sta Sept. 1890.

Abr. Lundqvists
K. Hof-, Musik- & Instrumenthandel,
8 Malmtorgsgatan 8.

I dag har utkommit och säljes hos alla Hrr Musik- och Bokhandlare i Skandinavien:

Arvid Ödmanns Triumfer.
Favorit-Melodier
satta för piano.
Pris **2** kr.

☞ **Titelbladet försedt med ett väl utfördt porträtt i ljustryck.**

Från Concertsalen och Salongen.
(Ny sångsamling.)
Solosånger och Duetter.

Nr 1. *Brahms,* Min drottning. **75** öre.
» 2. *C. Götze,* Stjernströdda Natt. Duett . . . . **1 kr.**

Abr. Lundqvists
K. Hof-, Musik- & Instrumenthandel,
Hufvud-Depôt för Sverge af Edition Peters,
8 Malmtorgsgatan 8.

C. H. BILLBERGS
Pianofabriks,
Göteborg,
välkända, in- och utrikes prisbelönta tillverkningar af
Flyglar & Pianinos
rekommenderas; särskildt dess nykonstruerade
Resonator-Pianinos.
(Nord. Ab. Göt. 4198 × 6)

Sångundervisning,
afseende god tonbildning och musikaliskt föredrag, meddelas billigt af van lärare. Närmare upplyses å Svensk Musiktidnings byrå ***Olofsgatan 1,*** öfver gården 1 tr. upp. Mottagning kl. 1/2 9—9 och 1/2 2—2.

PIANOLEKTIONER
efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris.

Obs.! Lärjungar i de nära Hötorget belägna skolorna kunna bekvämligen erhålla lektioner under förmiddagslofvet eller å annan tid. 2 nybörjare få förena sig om en timme. **Olofsgatan 1 (Hötorget 6),** 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. 9—1/2 10 och 1/2 2—2.

Frans J. Huss.

Albumblad
5 melodiska tonstycken för Piano (Romance. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche Triomphale)
af
Adrian Dahl,
finnes att köpa å **Svensk Musiktidnings expedition,** Olofsgatan 1, samt hos hrr musikhandlare och bokhandlare i landsorten. Pris 1 krona.

Dessa vackra pianostycken af den nu genom flere omtyckta arbeten bekante tonsättaren kunna med skäl rekommenderas åt våra pianister.

FRITZ ARLBERG.
Sånglärare.
Karlaplan 8, 1 tr. upp.
Obs.! Ändrad adress. Obs.!

INNEHÅLL: Albert Arveschou, (med porträtt.) — I kyrkosångsfrågan af Hugo L—t. — Vilkoren för en god sångundervisning, af Josef Sittard, (forts.) — Följetong: Francilla, (forts.) — Till hufvudstadens musikälskande allmänhet. — Pianots placering och vård. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från In- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1890.